

Pes, který se pustí do boje, chce a je schopen svého vyzyvatele i usmrtit. Zde se ovšem jedná o pouhou hru.

PORUCHY CHOVÁNÍ

Co je to dominance a existují pozitivní projevy agresivity?

Jak zacházet s dominantním psem? Toto téma je zvláště důležité pro každého majitele psa a u většiny způsobuje nejistotu a dříve či později také podněcuje k zoufalým činům.

Psi jsou sociálně žijící bytosti a potřebují kontakt. A kontaktu potřebují hodně. Dvě hodiny denně nic neznamenají. Psovi nikdy nedokážeme nabídnout to, co by mu nabídla příroda. Jak máme mít pro svého psa čas celých 24 hodin denně? Jako přijatelný kompromis můžeme považovat nejméně 8 až 10 hodin denně. Takovou dobu však nikdo se psem venku nestráví. Jak by také mohl? Většina z nás musí chodit do práce a za špatného počasí se nám venku také dvakrát nelíbí, i kdybychom nakrásně zrovna čas měli. A proto pes musí dovnitř. Ne na pohovku, ne do postele, ale k nám. Já dobře znám všechny argumenty, které se uvádějí proti tomu, aby žil pes s lidmi v bytě. Ale co je ve skutečnosti psovi bližší: aby byl sám venku, nebo s námi společně uvnitř? Pes je sociální bytost - a osamělostí trpí...! Chtěli jste psa, tak teď jste za něj plně odpovědní. Tak se budete muset s touto úlohou vypořádat! Váš pes vám za to bude vděčný.

Co ale dělat, když se pes už dávno stal doma páнем a chová se jako paša?

Ruce pryč od osamělých cest!

Hovoříme o psech. To jsou šelmy, které svoji kořist štvou. Jen blázen by si mohl myslet, že tato zvířata jsou dokonale výhradní mazlíčci. Ani po směšných 10 nebo 15 tisících letech domestikace ne. V rámci celých věků evoluce to je jen zlomek vteřiny. Je úplně lhostejné, zda je to čivava, nebo německá doga. V našich psech dřímá vlk, šelma, která se probouzí, když se my budeme špatně chovat. Bohužel spousta lidí si to podle všeho neuvědomuje. Jiní lidé zase považují psy za zabijáky, kteří jsou kdykoliv schopni připravit nám krvavou lázeň. Obojí je špatně. Naši psi jsou mnohem víc: jsou to vysoce sociální, komunikativní a inteligentní bytosti. Zvířata, která si zaslouží nejvyšší respekt a obdiv. A respekt je rozhodně namístě.

Jsou psi, u kterých stačí jednou silně „praštit do stolu“, a ochotně se vzdají své vůdčí role. Být šéfem totiž znamená nejen mít práva, ale také celou řadu povinností. To je stres, který bychom rozhodně neměli podceňovat a kterého se ne jeden pes ochotně vzdá. To jsou totiž psi, kteří se sice tváří dominantně, ale ve skutečnosti takoví nejsou. Ti museli převzít vůdčí roli v rodině jen vzhledem k nedostatku jiné vůdčí osobnosti. Jde takřka o činnost komisaře, které se zase rádi a rychle vzdají, jakmile je přesvědčíme, že v rodině existuje dostatečná osobnost. A to musíme psovi dokázat v každodenním soužití. Pár minut (nebo i hodin) výcviku žádného

Většina rvaček a soubojů mezi psy jsou vlastně jen zcela neškodné šarvátky

psa nepřesvědčí. Důležitá je nepřetržitá a láskyplná důslednost, znalost pravidel ve psí společnosti, správné chování odpovídající založení psa a komunikace, jaké pes rozumí.

Jestliže ovšem ve psovi dřímá skutečně alfa-zvíře, pak se bude našemu pokusu o svržení psího veličenstva z trůnu náramně bránit. V takovém případě je třeba nejdříve si ujasnit, kdo je vlastně tím podřízeným. Takového psího vládce nedokáže svrhnout z trůnu laik. To by mohlo být pro někoho smrtelné - a přinejmenším by to mohlo končit někde u chirurga. Proto laskavě vyhledejte pomoc skutečného profesionála. Pochopit, že jsme udělali někde chybu a potřebujeme pomoc, není žádná hanba! Spíše to svědčí o velkorysosti a dobrém úsudku. A máme-li být zcela upřímní, svrhnout velké superdominantní psy z trůnu, to není práce pro každého, na to si netroufám ani já. To musí udělat můj muž. Ten má téměř třicetileté zkušenosti

se psy, býval ovčákem a je nefalšovaným „alfa-vlkem“, kterému se psi rádi podřizují. Chceme-li z toho vyváznout bez úhony, musíme znát své meze.

Skutečně dominantní pes se totiž cítí našimi pokusy, kterými se pokoušíme změnit hierarchické uspořádání, snadno vyprovokován. Proto se pokusí dostat hierarchické uspořádání opět „do pořádku“ - a chce si nás podřídít. Jestliže gesta dominance a psychický mocenský boj nepomohou, musí se do boje vložit tvrdší prostředky. V přírodě pak zpravidla dochází k bojům o postavení ve smečce. Takový boj je ovšem pro člověka velmi nebezpečný. Pes, který se pustí do boje, chce a je rozhodně schopen svého „nerozumného“ vyzyvatele v případě nouze i usmrtit. Tohle tvrzení rozhodně není nijak přehnané. Máme tu co do činění se šelmou - i když tak někdy nevypadá. Většina rvaček mezi psy, se kterými se občas setkáváme, jsou vlastně jen zcela neškodné šarvátky. Nevím, zda jste už někdy stáli tváří v tvář hrozícímu psovi, který svoji hrozbu myslí vážně. Upřímně řečeno - doufám že ne, protože tento pohled zanechá v každém hluboký a trvalý dojem. Mohla bych vám tu nyní vyprávět spousty příběhů o boji o hierarchické postavení, ale - podobně jako řada ostatních autorů článků a knížek - se toho trochu obávám. Vždycky se objeví lidé, kteří jsou přesvědčeni, že v životě musí všechno vyzkoušet. Mohu vás jen ještě jednou varovat: „Existují rizika, kterým se postavíme jen jednou v životě!“ Jediná chyba - a máte psa na krku. Z toho má strach každý profesionál - a proto se do takovýchto podniků pouští jen se spoustou opatr-

Nejčastější chyby:

- nedostatečná nebo nesprávná komunikace,
- lidé dělají ze psů malé prince, rozmazlují je, podplácejí a staví do středu všeho dění,
- příliš mnoho agresivity,
- příliš málo agresivity,
- agresivita na nesprávném místě,
- malá rozhodnost nebo pozdě přijímaná rozhodnutí,
- nedostatečný kontakt, příliš málo společně stráveného času.

Příčiny a řešení problémového chování

Většina psích kousnutí se odehrává v rámci rodiny, protože pes chce opět nastolit pevné hierarchické uspořádání

nosti, prozíravosti, zkušeností a bezpečnostních opatření. Musí být vyzbrojen a připraven na všechny možnosti. Většina psích kousnutí se odehrává v rámci rodiny, protože pes prostě chce znovu nastolit hierarchické uspořádání. V podstatě nejde vůbec o boj o postavení v sociální skupině, ale o malé a vlastně „neškodné pořádkové kousnutí“.

Většina majitelů psů není ve skutečnosti schopna dobře odhadnout, kdože to před nimi vlastně stojí. Pes, který se ihned, ochotně a s láskou podřídí, jakmile se objeví lepší vůdce smečky, nebo pravá šéfovská náтура? Raději to nikdy nezkoušejte! Poměrně často přicházejí majitelé, kteří věří, že mají strašně nebezpečného psa, a ve skutečnosti mají na vodítku velmi citlivého psa, který se podřídí rychle a ochotně. A jiní zase své psy podceňují, třebaže jsou v akutním ohrožení vážného pokousání.

Zažili jsme jednu majitelku psa, která musela o svém milovaném čtyřnohém příteli říci: „Když jsem viděla jeho oči, pochopila jsem najednou, že mne chce zabít.“ Měla pravdu. Pes - obrovská německá doga - byl opravdovým alfa-zvířetem, které nikdy nikdo neodkázal do správných mezí, a jeho majitelé se chovali prostě nepřístojně. Majitelka se pokusila překročit svého odpočívajícího psa a takovou drzost si nemůže nechat líbit žádný skutečný šéf. Naštěstí se tato žena chovala správně, pomalu se stáhla zpět a odvrátila pohled stranou. Chyba jí v tomto okamžiku mohla možná stát život.

Velikost psa nehraje v závažnosti takovýchto situací prakticky žádnou roli. Měli jsme tu již majitele miniaturních plemen, kteří potřebovali transplantaci kůže, protože chtěli svého miláčka najednou trochu vychovávat. To rozhodně není zkušenost, kterou bychom si přáli! Známe tolik pokousaných majitelů psů a tolik psů, které jsme mohli jen vychovávat a předat někomu jinému, protože jejich původní majitelé je už nechťeli. Měli z nich prostě příliš velký strach. Nekonečná řada psů zaplatila dokonce svým životem za to, že jejich majitelé udělali chybu. A přitom jsme to vždy my lidé, kdo zacházíme se psy nesprávně. Psi chyby nedělají. Pokud pes kousne, je to jen tehdy, kdy už ze svého psího hlediska nevidí žádnou jinou cestu. Je smutné, že dokážeme psy dostat tak daleko!

Na, Německokonec ještě několik slov k třesení psem za kůži na krku.

My osobně jsme ještě nikdy neviděli psa, který by použil třesení jiným psem za kůži na krku jako signál dominance nebo výchovné opatření. Ani jednoho jediného. Odborníci zastávají stále častěji ten názor, že vlastní funkcí třesení za krk je snaha zabít svoji kořist nebo zabít svého protivníka v boji o hierarchické postavení.

Správné sice je, že hierarchicky výše postavená zvířata sdělují těm podřízeným, že by je mohli zabít, kdyby to považovali za potřebné, ale nikdy nesdělují, že

je zabít skutečně hodlají, pokud se ovšem nechystají to udělat. A to je velmi důležité, abychom si to uvědomili do všech důsledků. Tak tedy ruce pryč od třesení za kůži na krku - protože jinak sdělujeme psům zcela špatné poselství a pes dostane smrtelný strach! Takový účinek by ovšem výchovné opatření a gesto dominance nikdy mít nemělo.

Doufám ale, že jste se po přečtení tohoto článku rozhodli používat hodně dominantních signálů a že je budete využívat pro blaho svého smíšeného týmu člověka se psem. K tomu vám přeji hodně zábavy a úspěchu!

M. Nováková,
Kynologická škola, Německo

